

Stichting Vrienden Lutherse Kerk Groningen

Bulletin 2022, no.1

Voorwoord van de redactie

Beste vrienden van de Lutherse Kerk!

Ook dit jaar, waarin langzamerhand wel meer te doen is geweest in en rond kerk en Lutherzaal, verschijnt weer een wat gevulder nummer van het Bulletin. Concerten zijn wel weer belegd, maar het publiek komt nog niet in de aantallen die we gewend waren. Desondanks gaat het gewone werk door: een groepje vrijwilligers maakte de kerk grondig schoon, en gedurende de Open Monumentendag kwamen veel belangstellenden kijken, en aan het einde van de middag ook luisteren. In de zomer van dit jaar trad Wietske Koopmans toe tot het bestuur van onze stichting. Een verblijdende gebeurtenis, want zij was al geen onbekende in de Lutherse kerk: ze begeleidt wel de kerkzang in de zondagochtenddienst, en werkt mee in concerten van het Luthers Bach Ensemble. Zij draagt in dit nummer van het Bulletin een tekst bij. Een gebeurtenis die veel betrokkenen emotioneel heeft getroffen was het overlijden van Bernhardt Edskes. Zijn aanwezigheid in het kerkgebouw, in de erediensten en in concerten is de laatste jaren duidelijk geweest, vooral door het werk dat hij ons heeft nagelaten op de oosttribune: het gereconstrueerde Schnitgerorgel. Aan zijn heengaan besteedt dit blad dan ook aandacht.

Nog maar enkele weken geleden was de kerk gevuld met velen die betrokken zijn bij herbouw, archeologie en restauratiewerk in Groningen: jaargang 27 van *Hervonden Stad* werd gepresenteerd. Naar aanleiding van foto's in dat boek hebben we ook een artikeltje opgenomen over een van de betrokkenen bij de bouw van de Lutherzaal, Schade van Westrum.

In de kerkenraadskamer is veel activiteit geweest: herschikking van meubilair, en 'grote schoonmaak'. Nu is het noodzakelijk geworden om te zien naar nieuwe gordijnen en een nieuw vloerkleed. Zo zult u in dit nummer een uitnodiging aantreffen voor een donatie aan onze Stichting. Het blad is ook ditmaal royaal verlucht, en we hopen dat u dit nummer eens laat zien – en lezen – aan mensen uit uw kring die ons culturele erfgoed ter harte gaat, zoals het ons ter harte gaat. Dank voor uw steun ook dit afgelopen jaar. Misschien wilt u in uw administratie nog nazien of u een donatie hebt overgemaakt naar onze stichting?

Namens de redactie,

Ite Wierenga

Bernhardt Edskes, 28 oktober 1940 – 21 september 2022

Op 21 september van dit jaar overleed orgelbouwer Bernhardt Hilbrand Edskes.

Voor gebouw en gemeente van de Lutherse Kerk was Bernhardt Edskes geen onbekende. Hij hield zelf van het geestelijke en muzikale klimaat in de Haddingestraat, dat met de voetsporen van Arp Schnitger en Albertus Antoni Hinsz een belangwekkende orgelgeschiedenis kent. Kunstzinnig en muzikaal als hij was – hij kon tekenen en luisteren – koos hij zijn beroep: orgelbouwer.

Bernhardt woonde zowel in Middelstum als in Wohlen (Zwitserland). In Middelstum, maar ook in Wohlen trouwens, stond het huis vol met (zijn) instrumenten, en als bezoeker waande je je er in de tijd van vroeger. Edskes hield niet alleen van die orgels, maar ook van antiek; zo verzamelde hij bijvoorbeeld oude klokken. Geboren op 28 oktober 1940 in de stad Groningen, als jongste familielid, kreeg hij net als zijn broers Cor, Herman en Bram orgellessen van Akerk-organist Johan van Meurs. Daar is zijn interesse voor het werk van Arp Schnitger begonnen: zijn liefde voor 't orgel als instrument maar zeker ook als ambachtelijk kunstwerk. In zijn jeugd was hij dan ook graag in de werkplaats van orgelbouwer/stadler Klaas Doornbos. Ondertussen had hij ook de sleutel van 'de Schnitgers' in het Pelstergasthuis en de Akerk bemachtigd. Edskes ging studeren aan de kunstacademie.

Enig stemwerk met Arie Opten als stembulp.

Lutherse kerk van Groningen stond. Dat orgel mag je gerust nu zijn 'standbeeld' noemen. Die hele periode van planning, ontwerp en opbouw van dat instrument staan in mijn geheugen gegrift. Het is was voor mij persoonlijk een heerlijke tijd waarin ik een kijkje in de keuken van deze top-orgelbouwer mocht nemen. Dat smaakte naar meer, die absolute toewijding en ook het vakmanschap van de hele firma Edskes. Niets was te veel, alles kon. Ook dat typeerde de royale, joyeuze Bernhardt Edskes. Zo voorfinancierde hij het orgel voor eigen rekening: hem was een opdracht gegeven tot 2/3 van alle geplande stemmen, maar op 31 oktober 2017 stond er een instrument met alle 25 stemmen én een continuo-klavier.

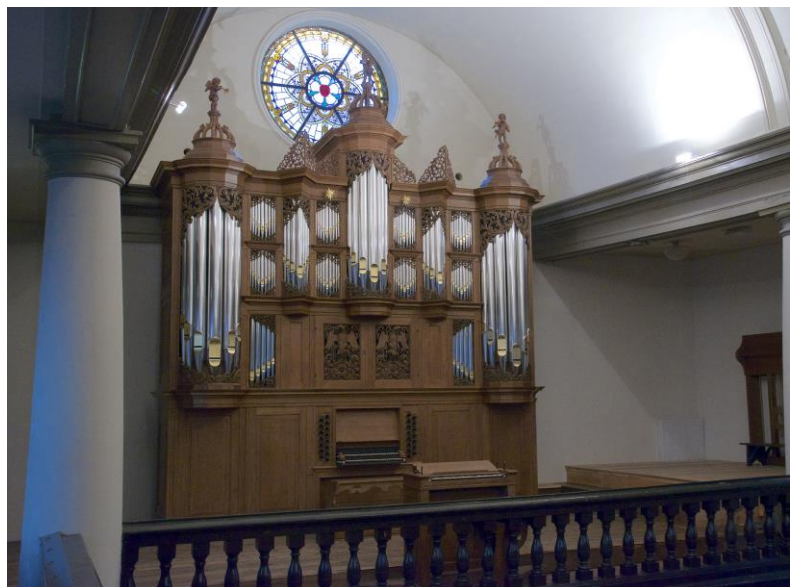
Enkele jaren geleden ging zijn bedrijf over in handen van Andreas Bösch, zijn 'meesterknecht', met dezelfde werkwijze en onder dezelfde naam. Voor hem een wens die in vervulling ging: "Andreas kan alles wat een orgelmaker moet kunnen. Je kunt geen betere vinden".

Bernhardt leidde vele orgel-excursies: hij kon immers boeiend vertellen. Niet alleen over die instrumenten, maar ook hun relatie tot het landschap en de bouwtijd. Altijd weer interessante verhalen. Boeiend waren die keren dat ik bij hem aan de keukentafel mocht zitten en hij 'college' gaf. Iets wat hij trouwens ook jaren aan de Schola Cantorum, het conservatorium van Bazel, heeft gedaan.

Het werd Bernhardt niet altijd in dank afgenomen dat hij geen blad voor de mond nam in becommentariëring van andere vaklui. Hij leek een ietwat harde, afstandelijke man. Maar als je hem kende

Op zijn 23ste vertrok hij naar Zwitserland om zich verder te bekwamen als orgelbouwer bij de firma Metzler. In Zwitserland werd hij later wel eens geksherend de 'reïncarnatie van Arp Schnitger' genoemd. Zijn tekenkunsten waren alom bekend: hij ontwierp heel wat orgelfronten. In Zwitserland en in Nederland bevinden zich veel orgels die hij tijdens die Metzlertijd ontworpen en geïntoneerd heeft. Voorbeelden zijn dan onder andere Brugg (1967) en de Grote Kerk in Den Haag (1970). Zijn fronttekeningen kenmerkten zich door hoge kwaliteit. Onlangs mocht ik nog weer een paar bewonderen. In 1975 opende Bernhardt Edskes in Wohlen een eigen werkplaats. Om hem heen ontstond een team van vakmensen. Bernhardt beschouwde het orgel als een kunstwerk, waarvoor alleen de allerbeste materialen in aanmerking kwamen. Dus ook alleen de beste vaklieden. Hij had heel eigen visie op vormgeving, mechaniek en klank.

Groningen stad en ommeland was echter nooit ver weg. Weer in Middelstum aangekomen genoot hij dan van het 17^e-eeuwse Hemonycarillon van de Hippolytuskkerk, dat hij vaak roemde al kijkend vanuit het raam van zijn woonkamer. Hij woonde daar, werkte aan restauraties en aan nieuwe orgels. Zo bouwde hij in 2017 het Schnitgerorgel (1699) na, het orgel dat eens in onze

ontdekte je in hem een Bourgondiër. Iemand die je uit eten neemt of bij je thuis uitnodigt. “*Ars longa, vita brevis*”, was zijn lijfspreuk, ‘de kunst is lang, het leven kort’.

Op zaterdag 1 oktober 2022 is Bernhardt herdacht tijdens een sobere rouwdienst in de Jacobikerk van Uithuizen, die kerk met dat mooie Schnitger-orgel.

Tymen Jan Bronda

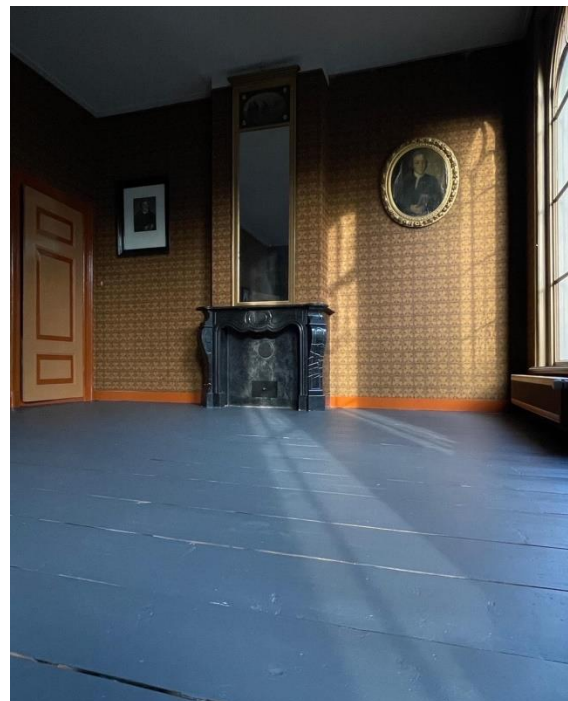
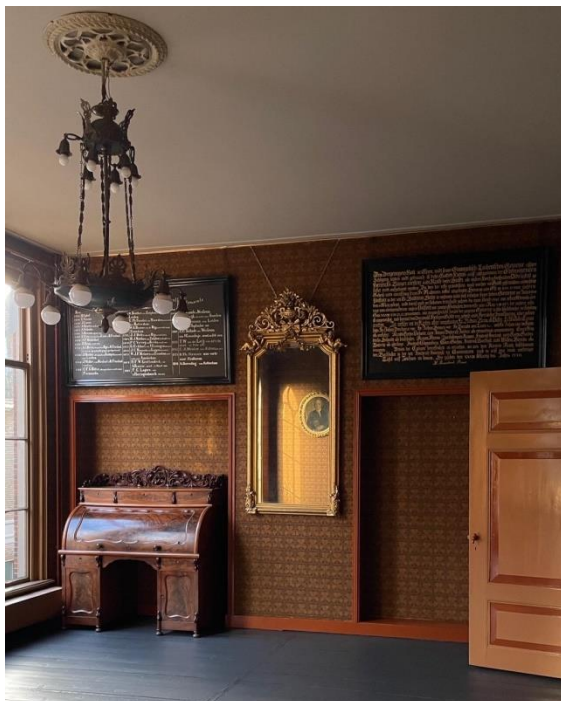
Wie helpt?

De lutherse kerk is een gebouw dat gelukkig druk en veelzijdig wordt gebruikt. Schaduwkant daarvan is, dat er ondanks zorgvuldig beheer toch veroudering en slijtage optreedt. Ondertussen wordt er van alles ondernomen om het complex en interieur daarvan in goede staat te houden of te herstellen. Hulp vanuit de eigen gemeente, fondsen, werk van vrijwilligers en steun van o.a. de *Stichting Exploitatie* en van de *Stichting Vrienden van de Lutherse kerk* (SVLK) heeft het mogelijk gemaakt dat het geheel nog steeds in goede staat verkeert en ook enkele onderdelen spectaculair werden opgeknapt. Voorbeelden zijn de predikantskamer, de Lutherzaal en laatstelijk de kerkenraadskamer (schilderwerk, vloer, ramen e.d., zie bijgaande foto's). Helaas hebben we nog geen bij het fraaie 19de -eeuwse interieur passende gordijnen, alsmede nog een 'kale' vloer, waarop een nieuw, goed en passend slijtvaste pers ontbreekt. Gezien de grootte van de kamer en van de vergadertafel is daar zo'n tapijt met minimaal als afmetingen 490 x 320 cm nodig. Ondanks toezeggingen van o.a. de Stichting Exploitatie ontbreekt voor de aanschaf van bovengenoemde stoffering nog een bedrag van zo'n 1000 euro. Wij als SVLK willen graag helpen dit bedrag bijeen te brengen en doen bij deze ook een beroep op uw vrijgevigheid. Helpt u mee dit resterende tekort te slechten en zo door uw bijdrage het herstel van de kerkenraadskamer optimaal af te ronden? We zijn benieuwd!

IBAN NL 18INGB000280331, onder vermelding van 'kerkenraadskamer'

Namens het bestuur van SVLK,

Victor Timmer (voorzitter)

Nieuwe secretaris gezocht

Bleven bestuursleden een eeuw geleden soms decennialang op hun post (lees het stuk over Schade van Westrum), in onze meer dynamische tijd veranderen besturen gelukkig vaker van samenstelling. Dat geldt ook voor onze *Stichting Vrienden* ... Hebben we sinds kort in Wietske Koopmans een nieuw algemeen lid, er is nu ook een vacature ontstaan voor speciaal de functie van secretaris. We organiseren allerlei activiteiten en het secretariaat vormt daarin een belangrijke steunpilaar als onderdeel van het geheel. Wie denkt door deze post te vervullen bij te kunnen dragen aan het functioneren van onze stichting, zij of hij melde zich!

Victor Timmer (voorzitter)

Open Monumentendag 2022

Dit jaar bemande de *Stichting Vrienden Lutherse Kerk*, geholpen door vrijwilligers, de kerk om bezoekers te ontvangen en rond te leiden op de Open Monumentendag. Verspreid over de dag kwamen enige tientallen mensen het kerkgebouw binnen om een kijkje nemen. Gemoedelijke gesprekjes ontstonden. Het domineeskamertje was een attractie, en kinderen beklommen graag de trappen.

Gehoorde vragen en opmerkingen:

Mijn vader heeft hier nog gepreekt.

Al jaren woon ik in de stad, maar hier was ik nog nooit geweest.

Waarom staan hier twee orgels?

Hoe kwam het dat de Lutherse kerk niet als zodanig herkenbaar mocht zijn in het straatbeeld?

Kijk, op dat gebrandschilderde raam: een vrouw onder het gehoor van Jezus.

Worden hier nog diensten gehouden?

Tegen vieren stroomde de kerk behoorlijk vol voor het Monumentendagconcert. Uitvoerenden: Machteld Vossen (sopraan), David van Laar (countertenor), en Tymen Jan Bronda (piano en barokorgel). De tongwerken waren net gestemd: een geslaagd concert, aandachtig publiek. Een enkeling sloot – althans tijdelijk – de ogen bij “When I am laid in earth” uit Dido and Aeneas. Wonderlijk, hoe Purcell met zo weinig noten zo diep kan raken. En wat een schwung bij J.S. Bach/A. Vivaldi, in het Allegro van de orgelbewerking van het Concerto a Moll, BWV 1065.

De dag was om. We sloten de kerk weer af. Alle lichten gingen uit. Niets was verspild op deze dag, die als thema (achter een bureau?) had meegekregen: duurzaamheid*.

Dezelfde ochtend had de Stichting nog van de gelegenheid gebruik gemaakt voor een belangrijk overdrachtsmoment. Ada van Dam droeg na jaren trouwe arbeid het interim-penningmeesterschap over aan Sybren Bouwer. Hij prees haar nauwkeurigheid en overzichtelijkheid. En Ada keerde met geschenken huiswaarts.

Wietske Koopmans

** Duurzaamheid? Zo een thema komt van achter het bureau, maar hoe geven monumenten vorm aan zo een thema? Geen plastic bekertjes, de motor van het orgel uit, een calcant inhuren en spreken zonder microfoon? Misschien dat het bureau-2023 nauwkeuriger opdrachten verstrekt.*

De handen uit de mouwen – najaarsschoonmaak!

Hebben we alles? Het is 8.30 uur in Nijkerk. Wij, Kees en Nelly Smits, gaan een dagje naar Groningen. ‘Als jullie 3 november toch komen dan is het wel fijn als jullie een handje willen helpen bij de kerkschoonmaak’ grapte Tymen Jan Bronda. Nou, leuk, dachten wij, dat is weer eens wat anders en zo stapten we om 8.30 uur in de auto richting Groningen. Emmers met schoonmaakspullen en een pan

boerenkool hebben we bij ons. Rond 10.15 uur waren we ter plekke. De schoonmaakploeg was er al veel eerder. Maar wat moeten we doen?

“Bij de ingang, na het halletje is een wand met ramen: als jullie daar nou eens willen beginnen.” Dat doen we: ramen zemen – het zijn van die heerlijk oude bobbelige ramen -, en het houtwerk afnemen aan beide kanten. Vervolgens komen de ramen en de spiegel, waarin het ‘weer’ van ouderdom zit, in de domineeskamer en daarna naar de vergaderzaal.

De Lutheranen lieten ons nog even de prachtige gerenoveerde kerkenraadskamer zien. Daar spreekt de geschiedenis. Wij komen zelf uit een kerk die gebouwd is in 1913. Wat maakt een historische kerk dan toch anders schoon dan een nieuwe kerk!

De trap wordt gezogen en het houtwerk nat afgenomen. Nog even wat hulp bieden in het halletje en dan is het 13.00 uur. Het is tijd om te stoppen. “Nou jongens, dat hebben jullie goed georganiseerd. Zes man/vrouw sterk: Dat liep op rolletjes en jullie weten goed wat er gedaan moet worden.”

De boerenkool liet zich vervolgens goed smaken. Het was een bijzonder nuttige en gezellige dag. Na een geamuseerd samenzijn vertrokken we weer richting Nijkerk waar we zo rond 17.30 uur aankwamen. Met plezier kijken we terug op deze dag en we wensen de Lutherse Gemeente veel zegen op het werk wat vanuit deze prachtige historische kerk wordt gedaan.

Hartelijke groet,

Kees & Nelly Smits, Nijkerk

Luther, gemeentelokaal en Schade van Westrum

Op donderdag 24 november kwam de jongste aflevering uit in de serie *Hervonden Stad en Land*, jaargang 2022 dus. Het mooie boek heeft de ondertitel “Jaarboek voor gebouwd erfgoed en archeologie in de gemeente Groningen”, en is nu al de 27^e jaargang. Het werd gepresenteerd in de Lutherse Kerk, op uitnodiging van de redactie in de persoon van Klaas Helfrich. Uit handen van Alfred Kazemier – een nazaat? - ontving de nieuwe wethouder Rik van Nijenhuis het eerste exemplaar.

In het boek staan een paar prachtige foto's van de Lutherzaal, die vorig jaar ook onder handen was genomen. In verband met dit '*gemeentelokaal*', want zo werd de nieuwe zaal in 1925 genoemd, zou ik graag de persoon en het werk van de Lutherse predikant Schade van Westrum kort uitlichten, omdat hij een duidelijke rol speelde in het tot stand komen van dit kleurrijke en karakteristieke bouwwerk.

Anton Christiaan Schade van Westrum werd geboren in Amsterdam, waar hij ook theologie studeerde. Na gediend te hebben in drie andere plaatsen kwam Schade in 1908 naar Groningen.

Op woensdag 8 mei stelt de kerkenraad een stuk op waarin rechten en plichten van de te beroepen predikant staan opgesomd. “*Hij zal genieten de volgende voordeelen*”:

- 1) een vrije woning in de pastorie met tuin.
- 2) een jaarlijks inkomen van de gemeente van Veertien Honderd gulden, plus een toelage van het rijk, namelijk een bedrag van Zes Honderd gulden.
- 3) hij zal op zondag en chr. feestdagen een voormiddag godsdienstoefening houden in de kerk, zo ook op Oudejaars avond en op die van Goede Vrijdag. In de wintermaanden zal hij een avond in de week gedurende een uur een godsdienstige toespraak houden voor de armen der diaconie. Hij zal een maal 's jaars het H. Avondmaal bedienen.
- 4) hij zal zes weken te zijner beschikking hebben.
- 5) zijn weduwe zal gedurende een *annum gratiae* vanwege het Rijk in het genot der pastorie blijven.

In december van dat jaar, dat is 1907, schrijft Schade dat hij met deze regeling akkoord gaat, en hij neemt het beroep aan. Zijn eerste periode in Groningen, 1908-1911, is begonnen. De kerkenraad is verheugd over zijn komst, hij is terstond voorzitter van die raad – een figuur die toen in vrijwel alle kerken gebruikelijk was -, de verhoudingen zijn goed en hij wordt ook voorzitter van het bestuur dat over het weeshuis waakt.

Het portret van dominee Joannes Mulder, aangeschaft door Schade van Westrum

Dat hij geïnteresseerd is in materiële en esthetische aspecten van de kerk als gebouw blijkt spoedig. In februari koopt hij in Amsterdam, met een kennis - professor Van Bakel -, een houtgravure voorstellende Ds. Joannes Mulder, luthers predikant in Groningen rond 1740. Hij stelt deze aankoop de secretaris van de raad ter hand, en raadt hem aan om bij gelegenheid de collectie der predikantsportretten te completeren. Het portret hangt nog in de huidige kerkenraadskamer.

Lutherzaal: kopie van Schade

Groninger Volksalmanak 1930

Rechts is het portret dat Schade van Westrum zelf schonk aan de Lutherse Gemeente in 1911.

Als Schade van Westrum in 1911 vertrokken is naar zijn volgende standplaats, Haarlem, onderhoudt hij enig contact met zijn oude gemeente waar hij zeer geliefd was. Hij stuurt terstond een portret van zichzelf op, weer ter verfraaiing van de kerkenraadskamer. En dan, op 30 oktober 1917, stuurt hij de kerkenraad een gelukwens bij het feest ter herdenking van de vierhonderdste ‘verjaardag’ van de Reformatie. Hij schrijft in zijn brief dat

“...liefde en toewijding van de gemeente wel blijken uit de plaatsing van de gedenkramen” (de twee gebrandschilderde ramen in de zuidmuur). Deze ramen kwamen tot stand toen de ook zeer actieve predikant C. Staderman in Groningen werkte. Staderman overleed kort na de plaatsing van de ramen, en de gemeente besloot Schade van Westrum een tweede maal te beroepen.

Ik schrijf ‘de gemeente’, maar bedoeld is de kerkenraad, want dit kerkbestuur kwam steeds door co-optatie tot stand, en de leden zaten gewoonlijk tientallen jaren.

Dat de economie zijn eigen tempi heeft blijkt ook weer uit de salariëring van Schade: zijn verplichtingen als predikant blijven gelijk aan die van 1908, maar niet de hoogte van het salaris. De kerk is krap bij kas, en besluit: *“de verschillende afdelingen welke baten trekken uit het Sperverfonds dienen die geheel en al over te dragen aan de kerk”*. En nu kan het traktement bepaald worden op fl 2.400 met daarbij de rijksbijdrage, een aanzienlijke verbetering van het predikantsinkomen ten opzichte van 1908. Schade neemt het beroep aan en krijgt voor de met zijn overkomst gepaard gaande kosten een bedrag van fl 500 geschonken.

In deze tweede periode van Schade in Groningen betoont hij zich weer geïnteresseerd in het kerkgebouw. Op zijn voorstel schaft de kerkenraad in 1918 een schilderij aan voorstellende het Groningse kerkgebouw. Hij kocht het werk aan met het oog op de verloting ervan, en met de opbrengst van de verloting kan de gemeente het nieuwe rozetraam aan de oostgevel bekostigen. Het bezwaar dat in de kerkenraad geuit wordt tegen het voorgestelde gebrandschilderde raam, dat immers de kerkzaal mogelijk iets zal verdonkeren, wuift Schade weg.

Het godsdienstige karakter van de Lutherse raad – en van de gemeente wellicht – was in die jaren uitgesproken vrijzinnig. Schade was ook lid van de Algemene Vereniging van Vrijzinnige Lutherse – trouwens ook van de Groningse Vrijmetselaarsloge – en schreef veel in het orgaan van die vereniging, *Ons Blad*. Op een bijeenkomst in ’s Gravenhage van de ‘vrijzinnige luthersen’, begin 1924, spreekt Schade van Westrum over de taak van de kerk om te spreken in maatschappelijke aangelegenheden. In de kerk moet ruimte zijn voor predikant en ‘gemeen kerklid’ om zaken die om aandacht vragen vrij en open te bespreken, en die zaken zijn dan *godsdienstige, zedelijke en maatschappelijke vraagstukken*. Het bestuur van de Lutherse gemeente in Groningen was niet tegen zulk een initiatief, maar was ook van mening dat dit soort gesprekken niet thuishoren in het godshuis, het kerkgebouw zelf. Daarvoor zou een ‘gemeentelokaal’

nodig zijn, en een van bestuurders, Dr. Van den Berg, pleitte tegelijk voor krachtige actie ter *“handhaving en verbreiding der vrijzinnige beginselen in het Evangelisch-Luthers kerkgenootschap”*. Van den Berg heeft zelf al fl 500 verzameld voor het doen oprichten van zo een gebouwtje, en het voorstel wordt gedaan obligaties uit te geven van fl 100, tegen een rente van 5%. De kerkenraad stelt zich inderdaad garant voor de rentebetalingen, en al in februari 1925 legt *“de heer Kazemier een teekening voor van de binnenbetimmering”*, in maart ook een begroting plus concept-bestek, en op 20 oktober 1925 vindt de opening van het gemeentelokaal plaats.

De eigendom is in handen van de Algemene Vereniging van Vrijzinnige Luthersen, of om preciezer te zijn, van de plaatselijke afdeling van die AVvVL, die daartoe rechtspersoonlijkheid aanvroeg. De zaal kwam in feite mee tot stand uit zekere vrees voor toenemende orthodoxie. Nu kan dus Schade van Westrum spreken over alle godsdienstige, zedelijke en maatschappelijke vraagstukken, niet als pastor maar als een van de gewone gemeenteleden. Mocht het zover komen dat de orthodoxie in de gemeente de meerderheid zou verwerven, dan kon het vrijzinnige smaldeel nog altijd diensten beleggen in het gemeentelokaal. De zaal is al in Schade's tijd intensief gebruikt voor gemeenteavonden.

Niet heel lang heeft Anton Christiaan Schade van Westrum kunnen genieten van de vrijheid die het lokaal hem bood. In 1929 overleed hij op betrekkelijk jonge leeftijd. Voornoemde Dr. Van den Berg schrijft in de Groninger Volksalmanak van 1930 een In Memoriam bij het overlijden van Schade.

In 1970 houdt de AVvVL op te bestaan: de zaal en de exploitatie gaan over naar de kerk.

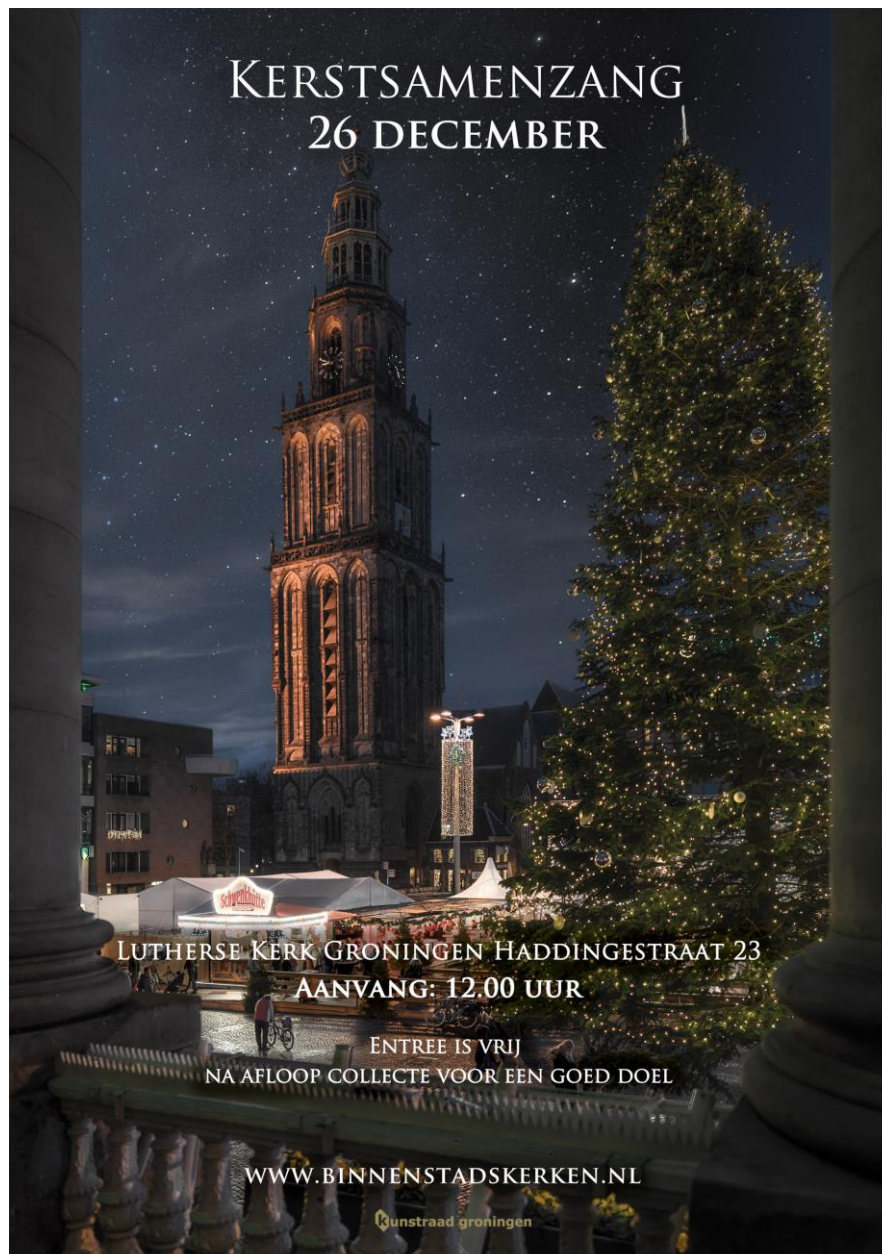
Ite Wierenga

Kerstsamenzang aan de Haddingestraat op Tweede Kerstdag

Op 26 december, Tweede Kerstdag om 12 uur 's middags, kunt u uit volle borst kerstliederen meezingen in de Lutherse kerk. Voor het eerst een uur kerstsamenzang voor jong en oud, voor stad en lande, aan de Haddingestraat. Iedereen is welkom, en nodig vooral ook buurman & buurvrouw uit!

Bekende kerstliederen staan op het programma. Ook zullen, gezongen door leden van diverse koren, delen klinken uit Bachs Weihnachts-Oratorium, maar natuurlijk ook mooie Carols. Het geheel staat onder leiding van Tymen Jan Bronda die op orgel en vleugel begeleidt. We schenken warme chocolademelk en glühwein na afloop! De toegang is vrij, en uw dankbaarheid, waardering of vreugde kunt u tonen worden door de collecte voor een goed doel te gedenken met uw welkome gift!

Van harte welkom!

Oudejaarsconcert in de lutherse kerk

Op de laatste dag van het jaar kunt u nog eens genieten van een feestelijk concert. Theo Jellema en Erwin Wiersinga luiden het jaar uit met befaamde orgelconcerten van Antonio Soler die vierhandig vertolkt worden op een barok-orgel met continuo-klavier en een kistorgel. Een adembenemend effect in een intieme zaal alias schuilkerk. Op de achtergrond, van buiten, klinken misschien wat ‘roffelende pauken’, en zo gaan we een tikkeltje knallend het jaar uit.

Komt u luisteren? Op het programma staan ook werken van Handel, Tomkins, Muffat, Widor en *Jellema himself*. Daarbij wordt ook het mooie romantische Van Oeckelenorgel niet vergeten. Dat is duidelijk. Voordat u de kerk verlaat krijgt u een bruisend glaasje en & oliebolletjes aangeboden. Van harte welkom!

Lutherse kerk (Haddingestraat 23 Groningen)

31 december 2022 | aanvang 13 uur | entree: 10 euro

meer informatie & tickets via www.binnenstadskerken.nl (onder agenda)

Stichting Vrienden Lutherse Kerk Groningen heeft als doel de ondersteuning van het in stand houden van het lutherse gebouwencomplex aan de Haddingestraat 23 te Groningen. Donateurs die minimaal € 15,- of meer per jaar bijdragen, ontvangen dit bulletin gratis.

Losse nummers zijn verkrijgbaar voor € 1,50.

Aanmeldingen als donateur zenden aan:

Stichting Vrienden Lutherse Kerk Groningen

secretariaat: Haddingestraat 21

9711 KB GRONINGEN

IBAN: NL18 INGB 0002 808331

KvK: 41011792

website: www.svlk.nl / e-mail: info@svlk.nl

Colofon

Redactie:

Victor Timmer,

Ite Wierenga

Voorpagina:

Bernhardt Edskes op zijn nieuwe orgel

Foto's:

Tymen Jan Bronda, Ite Wierenga

Uitgave van de SVLK te Groningen

© 2022 SVLK Groningen